

Dolus Sororis

Saulėlydis visada atrodė kažkuo ypatingas. Iš nesuskaičiuojamos tamsos vėl ateina šviesa, tačiau tik nedaugelis žmonių suvokia, kokia svarbi yra ši akimirka. Žmonės pramiega svarbiausią savo egzistencijos dalį - tam tikros mūsų būsenos pasikeitimas, tarsi spinduliai, žvelgiantys iš už debesų po katastrofiškos audros, turėtų paskatinti mus veikti. Išmokome vengti įvykių, kurie iš pirmo žvilgsnio neturi gilesnės prasmės, bet argi ne tiesa, kad viskas kažką reiškia? Net ir pats paprasčiausias saulėtekis pasaulyje.

Stasė jį stebėjo kasdien, vis galvodama apie tą patį. Apie kitą gyvenimą, kurį norėtų patirti kur nors toliau, kur jo niekas nepažįsta, ir apie tai, ką ten galėtų pasiekti. Jis taip pat galvojo apie tai, koks didelis nevykėlis yra. Jo tėvas, pavyzdys kiekvienam vyrui, nuolat persekiojo jį savo patyčiomis. Jis girdėjo tik jo paniekos kupiną juoką, kai berniukas rodydavo jam savo naujus darbus. Jis jų nekentė.

- Sūnau, niekam čia nerūpi tokie dalykai. Niekas net nenori žiūrėti ar juolab pirkti tavo papuošalų. Tai nenaudinga. Daryk ką nors kita, geriau ir nešvaistik žaliavos. - sakydavo jis.

Tokiomis akimirkomis Stanislavas suprasdavo, kaip jis jos nekenčia, ir norėdavo, kad mama grįžtų. Ji mirė gimus antrajam vaikui, kuris nematė nė vieno saulėtekio. Tai niekam nekėlė nuostabos, nes tokios situacijos yra įprastos. Tai nekeitė fakto, kad jam trūko šilumos, kurią ji atnešdavo į namelį. Ji buvo tarsi saulės spindulys, prasiveržiantis pro tamsius debesis po audros, bet kartais ji buvo tas pavojus, kuris galėjo kilti. Ji buvo ta, kuri jį pažadindavo anksti ryte, kad kartu užliptų ant stogo ir pamatyti, kas ji yra - besileidžianti saulė. Štai kas ji buvo. Ji buvo didinga.

Berniukas, nors jo vokai judėjo šviesos greičiu, negalėjo sulaikyti skruostu riedančios ašaros. Jis nušluostė ją ir ėmė kilti nuo samanomis apaugusios stogo čerpės. Po motinos mirties jis su tėvu persikėlė į miesto centrą, palikdamas visą savo gyvenimą čia, vidury miško. Štai kodėl Stanislovas taip dažnai čia atvykdavo, nes tai buvo vienintelė vieta, kur jis galėjo būti savimi.

Jis išsiruošė Torunės kryptimi. Ruošėsi pradėti darbą šeimos amatų parduotuvėje. Diena kaip ir bet kuri kita. Pirkėjai ateidavo ir išeidavo, daugmaž patenkinti, ir tėvas buvo patenkintas susiklosčiusia padėtimi, bet tiesa ta, kad jam nebūtų pavykę, jei ne Hanza - tai buvo galimybė ne tik jiems, bet ir visam miestui. Dėl to Torūnė buvo gyvybinga. Laivai, atplaukiantys su gražiais audiniais ir kitais beveik egzotiškais daiktais, puikiai papildė kraštovaizdį, o gyventojų veiduose atsirado švelnios šypsenos. Tikra idilė.

Jo darbo akimirkos prabėgdavo labai greitai, bet įprastai. Artėjo mėgstamiausias berniuko dienos metas - darbo pabaiga. Tuomet jis likdavo gamykloje dar kelias valandas - kartais bandydamas sugalvoti naują projektą, kurį galėtų pabandyti užbaigti slapta nuo tėvo, o kartais tiesiog sėdėdamas vienas su savo mintimis. Jis nesiskundė, kad yra vienišas, nes iš tikrųjų niekada nebuvo vienas. Jį supo ne per daug žmonių, tačiau su kitomis paslaptinėmis būtybėmis jis susidurdavo kiekviename žingsnyje. Jam teko leisti laiką su elniais, pelėdomis ir net pelėmis. Tarp jų jis jautėsi ramus.

Jo apmąstymus nutraukė tylus ir neaiškus beldimas į duris. Jis neketino jų atidaryti, buvo vėlu, bet nepažįstamasis nesiliovė, todėl jis atsistojo ir pagaliau tai padarė. Jis nesitikėjo to, ką pamatė. Priešais jį stovėjo moteris, panaši į jį... jo motiną. Ji rankose laikė žvakę, todėl jis pastebėjo jos šviesius, garbanotus plaukus ir rudas akis. Intuicija jam liepė bent šiek tiek uždaryti duris, kurios prieš akimirką dar buvo plačiai atvertos.

- Ką galiu dėl tavęs padaryti? - neužtikrintai paklausė jaunuolis.
- Stanislovas? Prašau, įleiskite mane į vidų. Žinau, kad nelabai gerai mane atsimeni, bet ir tu, ir aš netrukus pateksime į bėdą. - Ji maldavo, - prašau, - maldauju, kad tai padarytumėte.

Jis tai padarė. Nežinojo kodėl, bet jautė, kad tai turi įvykti. Jis leido jai praeiti, ir ji įėjo, akivaizdžiai jausdama palengvėjimą.

- Stachu! Tu net nežinai, kaip aš džiaugiuosi, kad tu čia sėdėjai. Tikriausiai išgelbėjai man gyvybę. Matai, turėjau praleisti dar vieną gražią naktį tarp medžių miesto pakraštyje, bet šianakt praleidau savo pasirinkimą. Netoliese vaikštinėjo vilkų šeimyna ir taip pat norėjo čia praleisti naktį. Taigi aš, geras žmogus, ėmiau bėgti į kitą pusę. Teisingai, bėgti... taip, na, aš bėgau, o jie kaip pasiutę sekė paskui mane.
- Moteriške, kas tu tokia? Nepamenu, kad būtume pažįstami, tad prieš pasakodama savo gyvenimo istoriją, gal pirmiausia... prisistatyk?
- Vadinasi, jūs tikrai manęs net nepažįstate? - jos veide buvo matyti sumišimas.

Stanislavas tikrai nesuprato, kodėl jis turėtų ją sieti. Tai, ką ji kalbėjo, - neturėjo jokios prasmės, o faktas, kad ji žinojo, kur jis dabar bus, savaime gąsdino. Berniukas lėtai ėmė tolti į kambario gilumą, kur buvo įrankiai, kad apsisaugotų, jei iškiltų koks nors pavojus.

Kitos kelios minutės prabėgo labai lėtai ir nerangiai. Vienas laukė, kol kitas pajudės. Vienu metu moteris nustojo žiūrėti Stanislovui į akis. Vietoj to ji nukreipė tuščią žvilgsnį į sieną už jo. Jos veido išraiška akimirksniu pasikeitė, o akyse pasirodė... ašaros?

- O, atsiprašau, aš... - tylą nutraukė nepažįstamasis. - Aš atsiprašau. Išvis neturėjau čia ateiti. Geriausia, jei abu tai pamiršime. - Ji atsiduso ir nuėjo link durų.
- Palaukite. Neikite. - Stanislavas iš pradžių neatpažino savo balso, kuris buvo kupinas pikto susierzinimo. - Atėjai čia, nes sakai, kad turėčiau tave prisiminti, nes tu mane prisimeni. Tačiau aš tave matau pirmą kartą. Moterie, kaip manai, ką turėčiau daryti? Puolti tau į rankas? - berniuko susierzinimas neabejotinai patraukė moters, kuri jau spėjo atsisakyti minties išeiti iš pastato, dėmesį. - Aš nežinau jūsų vardo, jūs dėl nežinomų priežasčių akivaizdžiai žinote mano. Džiaugiuosi, kad tavęs nesusėdė vilkai, tai gana nemaloni mirtis, bet nežinau, iš kur tu žinotai, kad aš būsiu ČIA....
- Dorota. - ji staiga ją pertraukė. - Mano vardas Dorota.
- Gera, Dorota.
- Stasiu, galiu tau viską paaiškinti, bet geriau atsisėsk.

Taigi jis sėdėjo ramiai, o Dorota pradėjo savo pasakojimą. Pradėjo gana nekaltai - nuo to, koks buvo jos klajokliškas gyvenimo būdas. Ji medžiojo viena ir miegojo dažniausiai po atviru dangumi. Savo šeimai ji nieko neužsiminė. Atrodė, kad jos paprasčiausiai neturėjo. Sunku buvo suprasti, kaip moteris sugebėjo išsiversti viena. Kažkuriuo metu Stanislavui šis pasakojimas ėmė atsibosti.

- Atleiskite, bet - jis ją pertraukė. - Kodėl nepereinate prie reikalo? Džiaugiuosi, kad jums pavyksta tvarkytis savarankiškai, bet aš vis dar nežinau, kas jūs esate.
- Ak... konkretūs duomenys. Na, taip. Ten. Nesidžiaugiu, kad sužinojote iš manęs. Neturėčiau būti už tai atsakinga, bet aš pati save į tai įtraukiau, atvykdama čia. Net nežinau, nuo ko tiksliai pradėti. Kaip sakiau, visada buvau vienas, bet tai ne visai tiesa. Žinoma, turėjau tėvą ir motiną, bet ypač pirmasis manęs atsisakė, nes jo didžiausia svajonė buvo turėti sūnų. Vėliau jam tai pavyko, bet prieš tai jis išmetė mane į gatvę. Motina negalėjo protestuoti. Buvau paliktas vienas, retkarčiais grįždamas į miestą pažiūrėti, ar jie dar gyvi. Praėjo nemažai laiko, kol jų svajonės išsipildė, nes jiems gimė sūnus. Jis jau buvo gerokai paaugęs. Žinai... motina kartą mane pastebėjo. Mes daug kalbėjomės, ji net atsiprašė manęs. Tuomet ji man taip pat prisipažino, kad vėl yra nėščia ir ruošiasi gimdyti, bet bijo, kad tai bus mergaitė. Ji bijojo, kad jai baigsis kaip man. Netrukus po šio pokalbio ji mirė. Ji mirė kartu su savo kūdikiu gimdymo metu.

Tuomet ji tai ištiko. Jis suprato, kodėl Dorota ką tik atėjo pas jį. Jį apėmė pyktis.

- Tu esi mano sesuo! Aš tuo netikiu! Ir tu prisimeni mane tik tada, kai tau gresia pavojus? Tu tikrai nesi rimtas. Aš... nežinau, ką tau pasakyti.

•Stasiu, viskas ne taip... Kai supratau, kad į pasaulį atėjai tu, nustojau domėtis jų gyvenimu. Tu buvai vienintelis, kuris man rūpėjo. Stebėjau tave, bet daugiau nieko negalėjau padaryti. Jei jis sužinotų... jis sunaikintų tave, mamą ir mane. Negalėjau rizikuoti. Dabar, kai situacija pasikeitė, pradėjau žengti tam tikrus žingsnius, kad atskleisčiau tiesą nuo tavęs, todėl esu čia. Nes, be to, kad pagaliau galime būti kartu, tau nebereikia gyventi su tėvu. Žinau, kad tai staigus pasiūlymas, bet padėkime vienas kitam... arba bent jau palaikykime vienas kitą iki tam tikro momento.

•Ką tai reiškia? Kaip aš galėčiau tau padėti? - ėmė klausinėti smalsus Stanislovas. Gyvenimo be tėvo vizija jam buvo pakankamai įtikinamas argumentas.

•Klausyk, aš toliau dirbsiu miške, tu pagaliau panaudosi savo talentą ir pelnysi populiarumą Torunėje ir už jos ribų. Tam tau daug laiko nereikia. Vienos dienos, gal dviejų. Patikėk manimi, tikrai.

Įsivyravo tylą. Jie tylėjo.

Praėjo sekundė. Sekundė.

Trečia.

Dar viena.

•Gerai. - netikėtai pasakė berniukas, ir Dorotėjos lūpose pasidarė aiški „O“. - Ne, aš tavimi nepasitikiu, bet gyvenimas be šito chuligano... Aš. Ko tu nori, kad aš daryčiau?

•O, aš... nemaniau, kad taip greitai sutiksi. A- bet taip. Hmm... turėtum man pagaminti amuletą. Tiksliau, ne man. Aš jį paimsiu ir atiduosiu į tinkamas rankas, o tada tu paliksi savo tėvą. Ar sutinki?

•Kokį amuletą? Ar tu esi ragana?

•Neduok Dieve! Ne! Tai nebus sudėtingas dizainas... tik kažkas, kas „parduos“ tave aukštesnėse... sferose. Kad pademonstruotum savo meistriškumą. Jei galėtum, parodyk savo meistriškumą dirbdamas prie šios smulkmenos. - tai sakydama Dorota padavė Stasei į ranką amuletą.

•Na... na. Grįžk kitą naktį. Tada viskas bus paruošta.

Jie išsiskirstė.

Kitą dieną Stanislovas turėjo apsimesti, kad visai nesėdėjo visą naktį įsitempęs dirbtuvėse, kurdamas medalioną. Vis dėlto jam pavyko padaryti jį beveik tobulą. Keletas baigiamųjų akcentų, ir jis bus paruoštas. Bėgo valandos, kol atėjo laikas, kai jis turėjo grįžti namo pas tėvą.

•Tėve, grįšiu vėliau arba liksiu čia nakvoti. Nelauk manęs.

•Tu kaip visada kalsi tuos velniškus darbus. Iš tavęs, sūnau, neturiu jokios paguodos senatvėje. - tėvas išėjo iš kambario garsiai trenkdamas durimis.

Prabėgo dar daugiau valandų, seniai baigtas projektas gulėjo Stanislovo kišenės dugne, o šis vos neatsisėdėjo pasiklausti laukiamo beldimo į Dorotėjos duris. Jis nežinojo, kiek laiko praėjo, bet jo sesuo pagaliau suvedė kodą, kurį jie nustatė vakar. Berniukas atidarė jai duris.

•Ar tu? - be skrupulų pradėjo pokalbį Dorota.

•Taip, - atsakė Stašas ir išsitraukė iš kišenės meno kūrinį. Pamačiusi jį mergina vos neužspringo.

•Stebuklas. Tiesiog stebuklas.

Berniukas tai žinojo. Tai buvo bene geriausias jo darbas iki šiol ir jis be galo juo didžiavosi. Jis negalėjo nusišypsoti šypsena, kuri ėmė nušviesti jo veidą.

- Koks tavo planas? - Jis paklausė sesers.
- Rytoj turi būti pasiruošęs palikti tėvą kartą ir visiems laikams. Tai padarysi vakare. Tada atvyksi į Čiasnos gatvę. Ten supažindinsiu tave su tavo nauja ateitimi. Šiandien aš negaliu čia taip ilgai būti. Jau turiu eiti. Ar viskas aišku?
- Taip, greičiau taip.
- Gerai. Puikiai. Tada pasimatysime rytoj. - Ir beveik dingo už durų, tarsį nieko nebūtų nutikę - Ar norėtum meduolių? - paskubomis pridūrė ji.
- Eee, žinoma... - jis net nespėjo užbaigti sakinio ar padėkoti, nes mergina jau buvo dingusi.

Situacija buvo tiesiog keistai chaotiška. Stasiukas jautė nerimą, todėl ėmė svarstyti, ar jo priimtas sprendimas netaps didžiausia klaida per visą gyvenimą. Galvodamas apie visa tai, berniukas vis dėlto

pasuko namų link, kad susikrautų būtiniausių daiktus gyvenimui vienvėyje. Ką pasakytų jo motina? Ar ji pritartų jo gyvenimo be tėvo, bet su seserimi šalia, vizijai? Iš visų žmonių jis norėtų praleisti gyvenimą su ja.

Jo lagaminas nebuvo gausus. Vienu metu jam pasirodė, kad jis pernelyg atidžiai ieško spintelėse. Pačiame dugne jis rado nedidelį ryšulėlį, kuris, kaip paaiškėjo, buvo tėvo eskizas jaunystėje. Akimirka jis stebėjosi, kaip šis jaunas vyras, kilęs iš nepasiturinčios šeimos, galėjo sau leisti tokią prabangą, bet paskui suprato, kad šio kūrinio autorius - ne įgudęs dailininkas, o jo žmona, t. y. Stanislovo motina.

Berniuko akyse sužibo ašara. Kas nutiko šiam besišypsančiam žmogui? Kur dingo žmogus, kurį mylėjo jo motina? Ar jis buvo toks sugniuždytas jos mirties? Stanislavas pasijuto dar labiau pasimetęs. Jis žinojo, kad žodis duotas ir jis turi eiti su Dorota, bet jausmas, kad kažkas ne taip, persekiojo jį vis labiau. Jis stengėsi sutelkti dėmesį į ką nors kita, kad neigiamos mintys jį paliktų. Atėjo laikas palikti savo senąją „aš“. Saulė pradėjo leisti. Kad tėvas neliktų visiškai be žado, jis nusprendė palikti jam ant stalo papuoštą meduolinį namelį ir trumpą raštelį: „Aš *negrįšiu. Atsiprašau. Tavo sūnus.*“ Jis visiems laikams paliko savo namų židinį.

Eidamas Torunės gatvėmis į nežinią, Stanislavas pastebėjo Vyslos upe plaukiantį laivą, pilną svetimų, bet ne tik, puošmenų, ir galvojo tik apie tai, kad netrukus Hanzos miestuose taip bus prekiaujama būtent jo gaminiais. Jis nekantriai to laukė.

Vis labiau artėjant prie susitikimo vietos, visi rūpesčiai ir įkyrios mintys ėmė jį palikti. Jis nesijaudino, tik džiaugėsi mintimi apie laisvę, kuri jo laukė už kampo. Tiesiogine to žodžio prasme už kampo, nes iki Čiasnos gatvės jam trūko tik vieno posūkio. Tik už kampo...

Tačiau nerimas sugrįžo su dviguba jėga. Ten nebuvo nei nieko, nei nieko... tik nedidelis popieriaus lapelis ir tik keli žodžiai ant jo.

Per vėlu.

Eik namo, tavęs laukia staigmena.

Stanislavas pavėlavo. Jis buvo įsitikinęs, kad žinutė buvo nuo Dorotėjos. Jis nenorėjo eiti namo, bet ar turėjo kitą pasirinkimą? Jis tuo abejojo. Jis nebūtų sugebėjęs pats to padaryti, todėl vėl padarė tiksliai taip, kaip jam buvo liepta. Jis grįžo namo.

Įžengęs į namus jau buvo pasiruošęs kautis su tėvu, bet jį pasitiko tik kurtinanti tyla. Tėvas turėjo būti labai supykęs, bet Stasiu nusprendė daugiau nebesiblaškyti ir žengė tiesiai į liūto nasrus. Jis manė, kad tėvas sėdi prie stalo, bet pamatė visai ką kita - jis gulėjo ant žemės. Be sąmonės.

Berniukas per sekundės dalį pribėgo prie jo.

- Tėtis! - sušuko jis jam, tuo pat metu bandydamas jį atgaivinti.

Jokios reakcijos. Sūnus, norėdamas atsisveikinti su tėvu, uždėjo verkiantį veidą tėvui ant krūtinės ir tada pastebėjo du dalykus: meduolių trupinius ant lūpų ir laišką. Tačiau meduolių trupiniai ant vyro lūpų galėjo reikšti skirtingus dalykus.... Stanislovas negalėjo patikėti, kad tai, ką jis paliko tėvui, t. y. saldūs meduoliai (dovana nuo jo

„sesers“), palikti namuose ant stalo kaip atsisveikinimo dovana, galėjo būti jo mirties priežastis. Ar jis nužudė savo tėvą? Jo kūną užplūdo kaltės jausmas. Kupinas nevilties, jis priėjo prie ant stalo gulinčio ryšulio ir ėmė skaityti.

Viskas sugriuvo. Niekas niekuo nepasitiki.

Meluoja vienas, ypač jos.

A.

Stanislavas nugriuvo ant grindų. Be motinos, be tėvo ir su neegzistuojančia „seserimi“.

Išversta su DeepL.com (Pro versija)